

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6C/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622201361
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3622201361.1

Uznesenie

Okresný súd Partizánske vo veci navrhovateľky G. G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., I.. E. XXX/XX proti strane, ktorá návrh nepodala Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX (ďalej len „odporca“), o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Súd ukladá Y. O., nar. XX.XX.XXXX, aby sa nepribližoval na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov k navrhovateľke.

II. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Súd poučuje odporcu o možnosti podať proti navrhovateľke žalobu vo veci samej. Následkom podania takej žaloby je začatie konania vo veci samej. Žalobou sa môže domáhať uloženia povinnosti náhrady škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

o d ô v o d n e n i e :

(1) Navrhovateľka sa podaným návrhom domáha uloženia zákazu odporcovi približovať sa k nej a k jej maloletému synovi na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov.

(2) Návrh odôvodnila tým, že dňa 01.08.2022 ju vo večerných hodinách pred jej synom odporca fyzicky napadol. Následne podala trestné oznámenie a 03.10.2022 začalo trestné stíhanie vo veci prečinu ublíženie na zdraví. Od fyzického inzultu má ona a jej maloletý syn obavu, že sa to bude opakovať, že ich bude kontaktovať. Ide o dôsledok 10 rokov trvajúceho psychického týrania zo strany odporcu, čo nemá dobrý vplyv na zdravý psychický vývoj jej syna. Pri každom kontakte mu odporca hovorí o nej v invectivách. Maloletý sa mu bojí oponovať zo strachu, že by ho zbil. Odporca ju fyzicky napadol aj v minulosti, avšak bez lekárskeho ošetrovania a trestné oznámenie bolo uzatvorené ako priestupok. Ďalšie trestné oznámenia podala za porušenie občianskeho spolunažívania.

(3) Ako dôkaz k návrhu pripojila potvrdenie OR PZ Partizánske o podaní trestného oznámenia.

(4) Súd z pripojeného upovedomenia o začatí trestného stíhania zistil, že dňa 03. 10.2022 bolo na základe oznámenia navrhovateľky začaté trestné stíhanie vo veci prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, z ktorého je podozrivý odporca, ktorý ju dňa 01.08.2022 okolo 20:00 hod na adrese jej trvalého bydliska fyzicky napadol a spôsobil jej viaceré zranenia. (číslo listu 2 spisu)

(5) Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

(6) Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), h) CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, sa na určenú

vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

(7) Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

(8) Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

(9) Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

(10) Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(11) Podľa § 336 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

(12) Podľa § 337 ods. 1 CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

(13) Podľa § 337 ods. 2 CSP súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

(14) Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

(15) Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

(16) Súd vychádza aj z nasledujúcich teoretických východísk:

(17) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia predstavuje v zásade dočasné rozhodnutie, ktorého účelom je dočasná úprava pomerov strán a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany ohrozené. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia okrem osvedčenia návrhu je aj osvedčenie, že bez jeho vydania by bol prípadný budúci výkon súdneho rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečenstvo zmarenia výkonu rozhodnutia musí bezprostredne a reálne hroziť. Neodkladné opatrenie má charakter preventívneho riešenia vzťahu medzi stranami a má miesto vtedy, ak je dôvodná obava, že jeho nenariadením by sa zhoršila pozícia žalobcu, alebo by vznikol priestor k tomu, aby bol vykonaný právny úkon, ktorý by vytvoril nezvratný právny stav. Platí tiež, že neodkladné opatrenie môže obmedziť druhú stranu len natoľko, aby splnilo svoj účel a nesmie ho obmedziť nad mieru nevyhnutne potrebnú. Súd pri rozhodovaní musí mať rozhodujúce skutočnosti osvedčené, musí zvažovať, či je osvedčený nárok a či je nariadenie neodkladného opatrenia potrebné.

(18) Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup predpísaný pre dokazovanie. Neznamená to však, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdenia žalobcu bez toho, aby bola osvedčená pravdepodobnosť nároku a nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Zásah do práv neodkladným opatrením dotknutej strany musí byť primeraný osvedčenému porušeniu (ohrozeniu) práv a právom chránených záujmov, takisto primeraná musí byť aj prípadná ujma, ktorá vznikne z neodkladného opatrenia dotknutej strane. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení musí vziať do úvahy aj možnosť uvedenia pomerov strán do stavu, ktorý tu bol pred vydaním neodkladného opatrenia. Pod pojmom

dočasná úprava pomerov medzi stranami je pritom potrebné rozumieť prípad, kedy existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi stranami, pretože hrozí vznik reálnej ujmy, resp. jej zväčšovanie.

(19) Z vyššie uvedeného vyplýva, že na konanie a rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné aplikovať všetky zásady kontradiktórneho konania, ktoré sú typické pre sporové konanie (konanie vo veci samej), čo je dané tým, že uvedeným inštitútom sa má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V prvom rade je to dané lehotou, v rámci ktorej má súd o návrhu rozhodnúť, ktorá je bezodkladne, ako to vyplýva z ustanovenia § 328 ods. 2 C. s. p. („o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu“). Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie charakteristické pre sporové konanie podľa ustanovení § 186 a nasl. C. s. p., ale vychádza iba z listín predložených žalobcom, ktorými dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčuje. Tieto listiny môžu byť súčasťou návrhu, ako aj odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na dočasnú a zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuplatňuje ani zásada rovnosti strán (ktorú treba vnímať aj v spojení so zásadou kontradiktórnosti a zásadou ústnosti) tak striktnie, ako v konaní vo veci samej. Sporové strany nemusia v každej časti, či druhu konania súčasne disponovať určitým procesným prostriedkom. V prípade niektorých procesných prostriedkov z ich povahy a účelu vyplýva, že ich uplatnenie má k dispozícii len jedna strana. Uvedené platí tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní (viď 3Cdo/152/2013). Záujem na rýchlej a účinnej dočasnej ochrane práv žalobcu má prednosť pred právom žalovaného vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam. Ochrana žalovaného je daná jeho právom vyjadriť sa k týmto tvrdeniam počas konania a navyše zodpovednosťou žalobcu za prípadnú vzniknutú ujmu (viď 6Cdo/31/2012). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/1/2017 - pre potreby tohto konania nebolo potrebné v citácii uvádzať odkazy týkajúce sa konania o predbežnom opatrení podľa právnej úpravy účinnej do 30.06.2016; súd považuje za potrebné k citovanému rozhodnutiu dodať, že neodkladné opatrenie nemusí mať nevyhnutne dočasný charakter)

(20) Súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a s prílohou k nemu dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je čiastočne dôvodný. Z predloženej listiny vyplýva, že odporca ako jej bývalý partner svojím správaním ohrozuje jej telesnú aj duševnú integritu a zároveň je aj dôvodne podozrivý z násilného trestného činu voči nej. Dňa 01.08.2022 ju mal fyzicky napadnúť a spôsobiť jej zranenia. Jeho správanie podľa názoru súdu je spôsobilé ohroziť duševnú integritu navrhovateľky a súd považuje za pochopiteľné, že sa navrhovateľka správania odporcu bojí. Je potrebné zabezpečiť ochranu navrhovateľky i tým, že odporca bude mať výslovne zakázané sa k nej priblížiť, aby nemohol pokračovať v násilnom konaní proti nej, pričom takýto zákaz nemôže vyčkat' do rozhodnutia vo veci samej, pretože ohrozenie navrhovateľky je bezprostredné. Určenie zákazu priblížiť sa na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov na jednej strane zabezpečí primeranú ochranu navrhovateľky (najmä jej umožní pred prípadným pokusom o útok ujsť alebo vyhľadať pomoc) a na druhej strane nebude neprimerane zasahovať do práv odporcu, pretože mu neznemožní pohyb viac ako v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie ochrany navrhovateľky.

(21) Súd však nevyhovel návrhu v tej časti, v ktorej sa navrhovateľka domáha zákazu priblíženia sa k jej maloletému synovi. V tejto časti nie je aktívne vecne legitimovaná. Nositeľom práv na ochranu osobnosti je v tomto prípade priamo jej syn. Návrh by teda musel podať on (a navrhovateľka by ho zastupovala ako zákonný zástupca). Keďže syn navrhovateľky návrh nepodal (nie je označený ako navrhovateľ), súd návrhu v tejto časti vyhovieť nemohol.

(22) Navyše je potrebné uviesť, že vo vzťahu k synovi navrhovateľky nie je návrh ani nijako osvedčený. Navrhovateľka síce tvrdí, že odporca nemá na jeho zdravý psychický vývoj dobrý vplyv, toto tvrdenie však nepodložila žiadnym dôkazom. Z upovedomenia o začatí trestného stíhania žiadne spáchanie trestného činu, pri ktorom by bol syn navrhovateľky poškodený, nevyplýva. Súd pritom nemôže v civilnom sporovom konaní (ktorým je aj toto konanie) sám dopĺňať dokazovanie. Môže vychádzať len z tých dôkazov, ktoré označili alebo predložili strany.

(23) Okrem toho je potrebné uviesť, že maloletému dieťaťu je možné zabezpečiť ochranu aj inými inštitútmi, najmä podaním návrhu na začatie konania vo veci starostlivosti o maloleté dieťa (o úpravu, respektíve zákaz styku maloletého s otcom). V prípade, ak sa matka domnieva, že stretávanie otca s maloletým má na maloletého nepriaznivý vplyv, nič jej nebráni samostatným návrhom domáhať sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností otca k maloletému.

(24) Toto uznesenie je vo vzťahu k výroku I. vykonateľné doručením povinnej osobe (odporcovi).

(25) Súd neuložil navrhovateľke povinnosť podať žalobu podľa § 336 ods. 1 CSP pretože už týmto rozhodnutím je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

(26) Súd zároveň poučil odporcu podľa § 337 ods. 1 CSP o možnosti podať žalobu a o následkoch s tým spojených. Odporca sa môže domáhať návrhom aj zrušenia neodkladného opatrenia, ak odpadné dôvod, pre ktorý bolo nariadené.

(27) O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v tomto rozhodnutí, pretože sa ním konanie končí. Navrhovateľka bola v konaní čiastočne úspešná (vo vzťahu k ochrane svojej osoby) a čiastočne neúspešná (vo vzťahu k ochrane svojho syna), preto súd o trovách v súlade s § 255 ods. 2 CSP rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal. Procesný úspech žiadnej zo strán neprevyšuje procesný úspech druhej strany, preto nebol dôvod náhradu trov pomerne rozdeliť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske. (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d), písm. m) CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na toto podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.